

EFOP-316-16-2017-00037 EGYÜTT- TANULUNK

FELADATBANK
ALSÓ TAGOZATOS
PEDAGÓGIAI CÉLÚ HABILITÁCIÓS,
REHABILITÁCIÓS ÓRÁKHOZ

Szerkesztette: Pánczél Zita
Közreműködött: Horváthné Raffai Pálma, Eperjesi Péter

2020.

Tartalom

1. Bevezetés	3
2. Feladatlapok és javasolt tevékenységek fejlesztési területenként	3
2.1. Nagy- és finommozgás	3
2.1.1. Nagymozgások fejlesztése.....	3
2.1.2. Finommozgások fejlesztése	5
2.1.3. Orientációs képesség fejlesztése.....	10
2.2. Percepció (vizuális, auditív, taktilis).....	17
2.2.1. Vizuális percepció fejlesztése	17
2.2.2. Auditív percepció fejlesztése	19
2.2.3. Taktilis észlelés	23
2.3. Nyelv és beszéd (kommunikációs és szociális kompetencia)	23
2.4. Figyelem, emlékezet, szerialitás	26
2.5. Gondolkodás, kognitív terület.....	29
3. Szakirodalom- és forrásjegyzék	37
4. Eszköz- és játékjegyzék.....	39

1. Bevezetés

Ez a feladatbank intézményünkben az EFOP-3.1.6-16-2017-00037 pályázat keretében készült. Három rész első darabja, a felső tagozatos és középiskolás korosztálynak szóló feladatbankkal együtt alkot egy teljes egészet.

Célunk az volt, hogy a különböző korosztályok különböző részképességeinek fejlesztéséhez egy-két mintát adjunk az integrációban dolgozó kollégáknak a rehabilitációs órák megvalósításához.

Ebben a részben elsősorban a többségi intézményekben tanuló 6-10 éves korosztály igényeire koncentrálnak.

2. Feladatlapok és javasolt tevékenységek fejlesztési területenként

2.1. Nagy- és finommozgás

2.1.1. Nagymozgások fejlesztése

Mozgásfejlesztő gyakorlatsor

Feladat megnevezése:	Mozgásfejlesztő gyakorlatsor
Ajánlott korosztály:	6-8 éves kor
Fejlesztési terület:	testséma, irányok, nagymozgás, koordináció, egyensúlyérzék, rugalmasság, intermodalitás
Eszközigény:	tükör, labda, zsámoly, trambulin
Időigény:	egy tanóra (45 perc)
Ajánlott munkaforma:	csoportos

Forrás: a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kőszeg „Hiányzó láncszemek” Az SNI tanulók hatékony, együttműködésen alapuló, tevékenységközpontú fejlesztése - jógyakorlatából átvett gyűjtemény darabja

- fej billentése előre, hátra,
- fejkörzés
- mindkét váll felhúzása, majd a jobb és a bal
- Jobb kéz kinyújtása, nagy karkörzés a levegőben, majd bal kézzel ugyanez (csukott szemmel is)
- Jobb kezét könyökben behajlítva, ballal megfogva nagy kakaós csigát rajzolunk, ballal ugyanez (csukott szemmel is)
- Jobb kezét csuklóban megfogva ballal kakaós csigát rajzolunk, ballal ugyanez (csukott szemmel is)
- Egyik tenyér felfelé néz, másik lefele, majd egyszerre fordítjuk át mind a kettőt
- Ujjak csíptetése, összeérintése, közben megnevezésük
- Szemmel teniszlabda követése, lábujjhegyre állás, két lábon, majd bal, jobb
- Egylábon állás, térdtől körzés (mindkét lábbal külön-külön)
- Hason fekvés, fej emelések
- Hason fekve mellúszás karmozgásának utánzása, lábak összezárva
- Hason fekve egyik kéz felhúzva, a fej erre fordítva, másik oldalon a láb felhúzva, tapsra csere
- Háton fekvés, felülések
- Háton fekvésben végtagok a test mellett nyújtva, ellentétes kéz és láb emelése váltva
- Háton fekve ellentétes kéz és láb oldalra húzása
- Felülés, lábfej lefeszítése előre, hátra, lábfejjel körzés
- Térdelés, ellentétes kéz és láb nyújtása előre, hátra
- Járás lábujjhegyen csukott szemmel is
- Járás külső talpélen
- Guggolva járás
- Pókjárás
- Rákjárás
- Fóka járás
- Mászás, kúszás
- Sánta róka járás
- Indiánszökdelés
- Egyensúlyozó járás vastag kötéllel nyitott majd csukott szemmel
- Szökdelés karikába ki és be
- Egy kézzel kislabda elkapása
- Oldalra fordított zsámolyba gól rúgása
- Ugrálás trambulínon

Melvik mozgás mit fejleszt elsősorban:

Nagymozgások:

fejemelések, váll felhúzások, kézkörzések, ujj- és tenyergyakorlatok, járás és változatai, úszás, kúszás, mászás, fókajárás, pók – rákjárás gurulás, felülések

Egyensúlyérzék fejlesztése:

járási egyensúly, állás- törzs egyensúly, végtag- és fej egyensúly, pörgések, hintázások, forgó játékok

Rugalmasság fejlesztése:

ugrások, szökdelések páros- és egy lábon, akadályokon átugrások, trambulínon ugrálás, ugrókötelezés

Keresztgyakorlatok:

ökölcsukás- nyitás, ellenoldali térd- könyökérintések állva, fekve, két kéz külön munkája, pl. egyik simogat, másik ütöget, kéz és láb külön munkája, pl. indiánszökdelés, láb terpesz – zár, kézlendítés előre – hátra

2.1.2. Finommozgások fejlesztése

Finommotorikát, grafomotóriumot, szem-kéz koordinációt és testsémát fejlesztő feladatlapokra példák

Feladat megnevezése: Mozgásfejlesztő feladatlapok

Ajánlott korosztály: 6-8 éves kor

Fejlesztési terület: testséma, irányok, koordináció, kognitív terület, finommotorika, grafomotórium, szem-kéz koordináció, testséma, figyelem, emlékezet

Eszközigény: tükör, grafitceruza, színes ceruza, fogpiszkáló, logikai lapok, korongok

Időigény: 5-10 perc/feladatlap

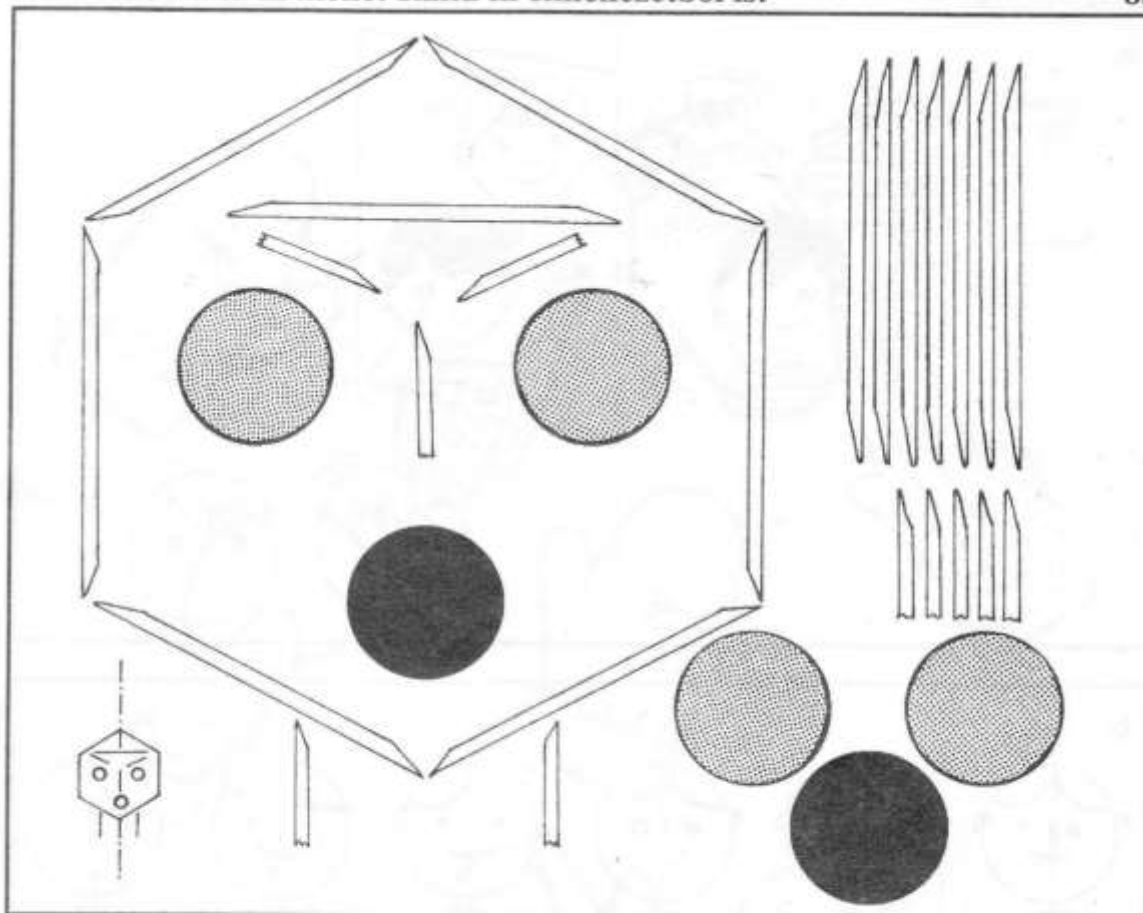
Ajánlott munkaforma: egyéni/kiscsoportos

(Ebben az életkorban a feladatlapokon kívül ajánlott még tárgyakkal is tevékenykedni, pl. gyöngyfüzés, fűzőlapok használata, fonal ragasztása minta szerint, gyurmázás, homokozás stb.)

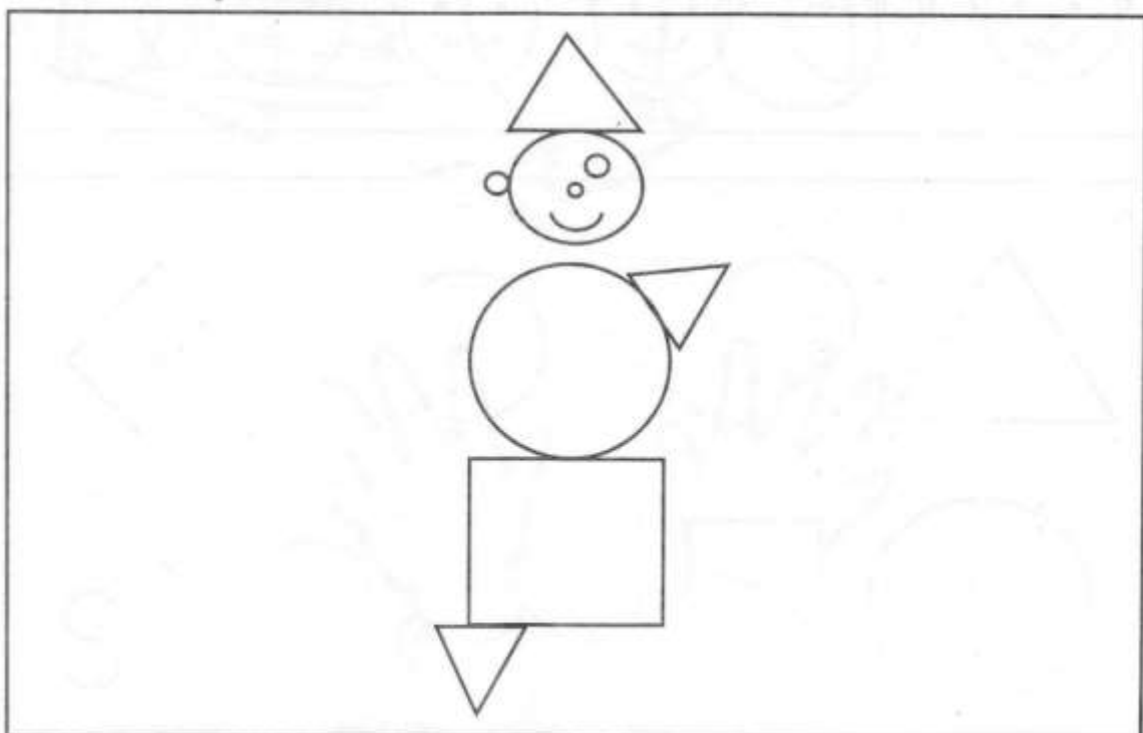
Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Rakd rá! Rakd ki mellé! Rakd ki emlékezetből is!

8.

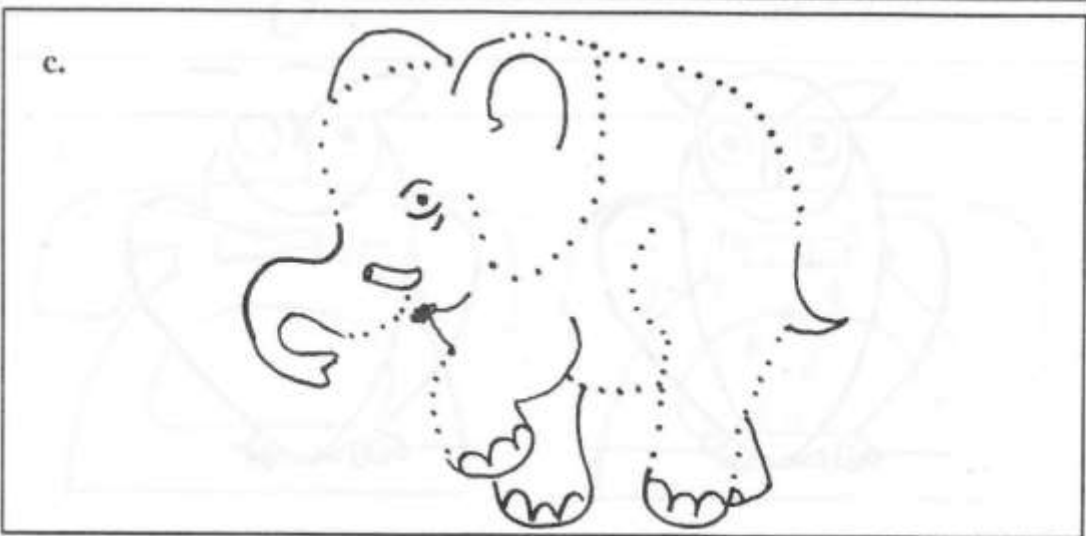
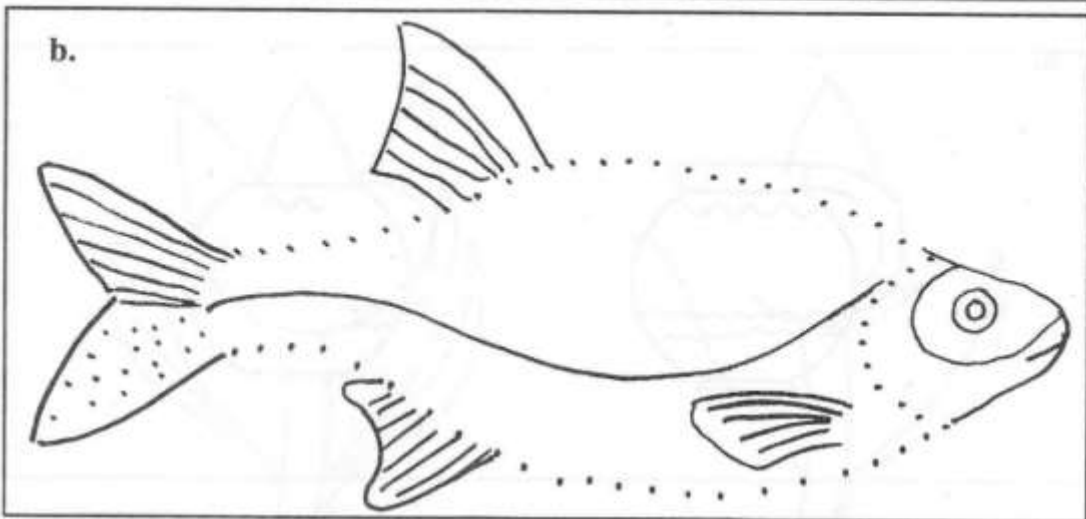
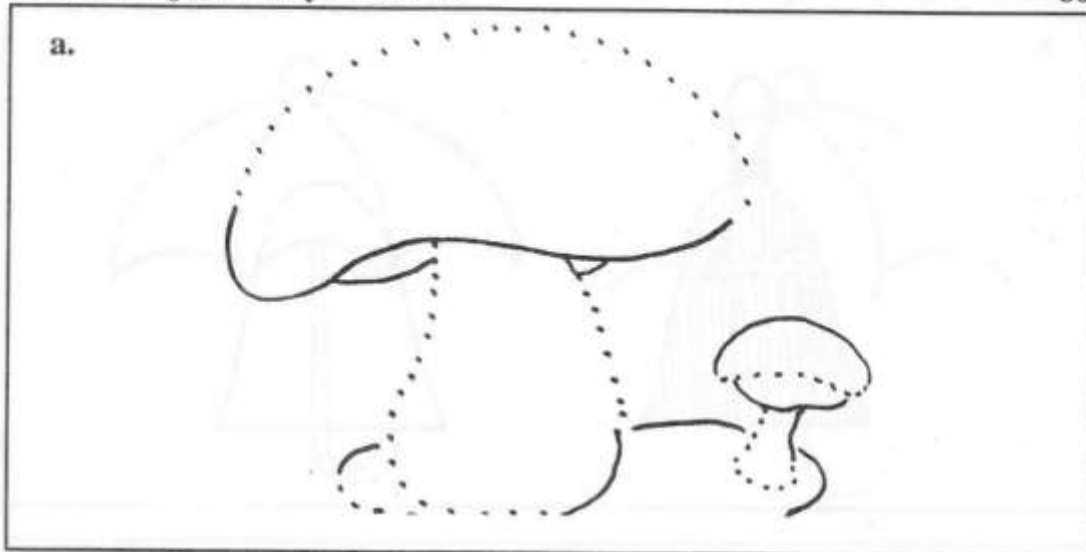
Pótold a hiányzó részeket!

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Pótold a rajzok hiányzó részeit!

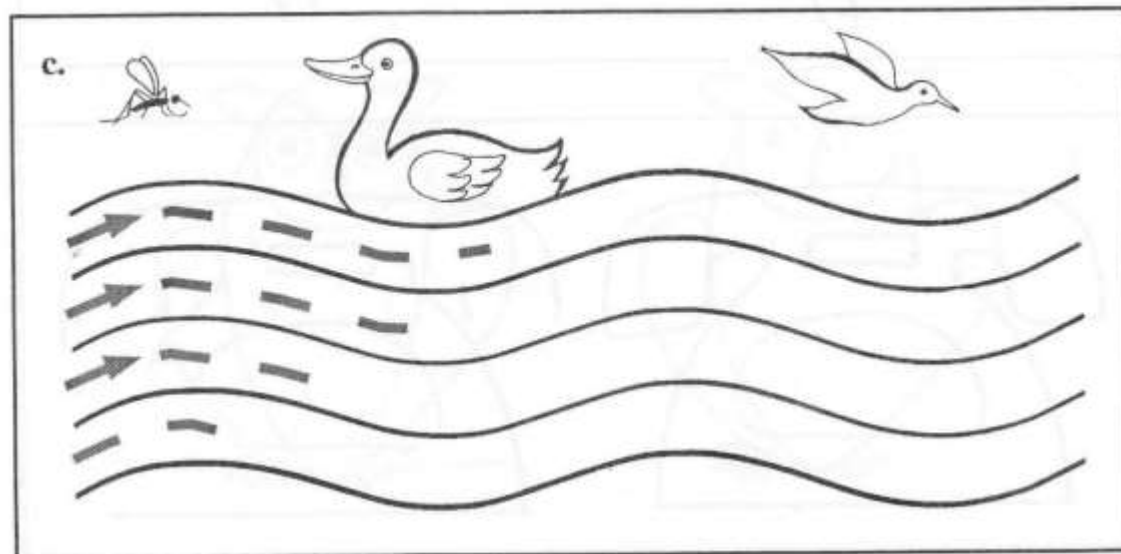
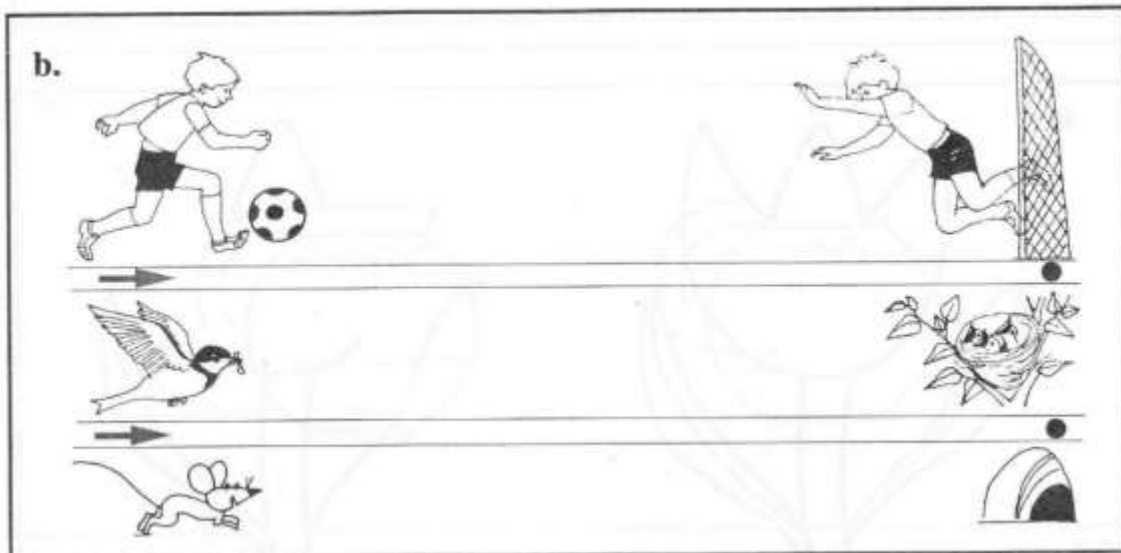
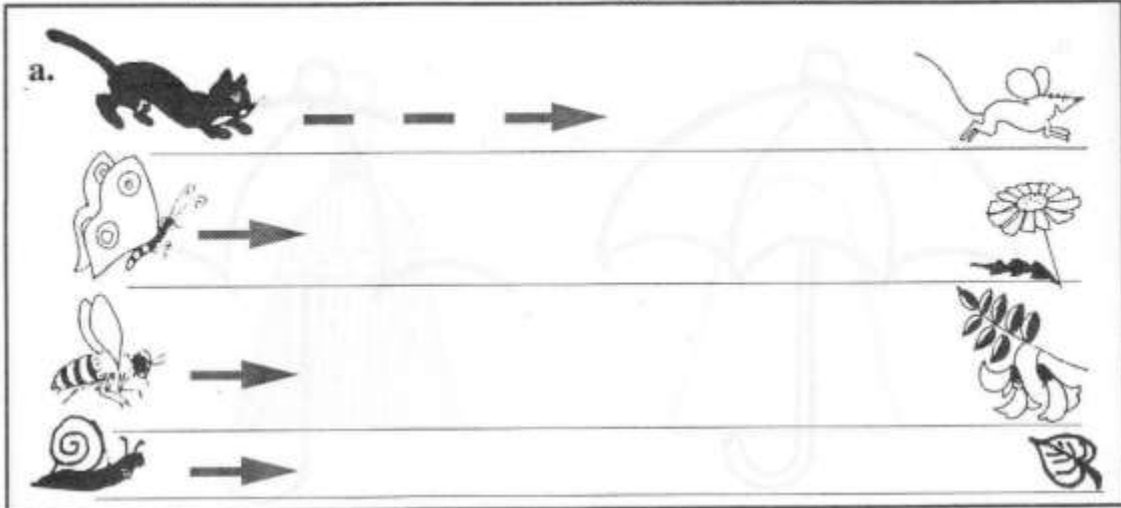
66.

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Kövessd a megadott irányokat először az ujjjaddal, majd színessel!

69.

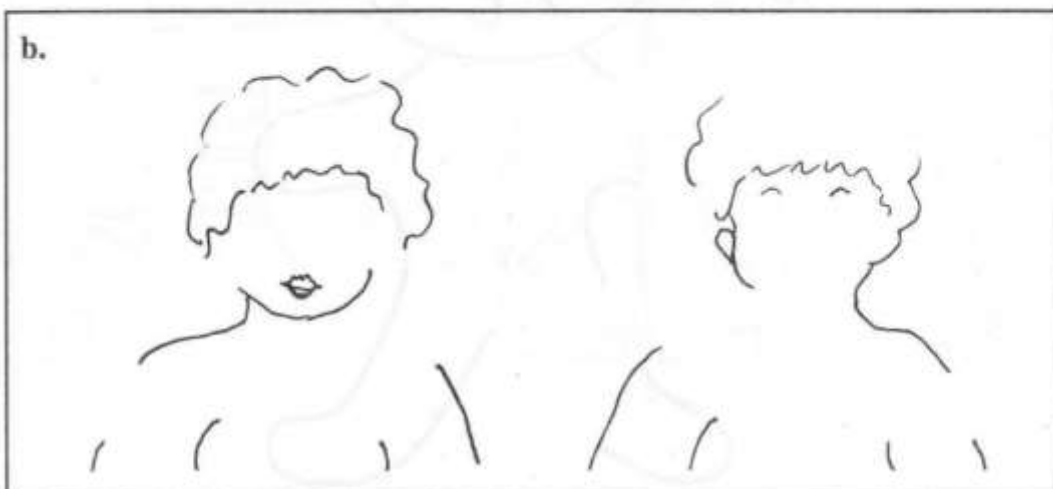
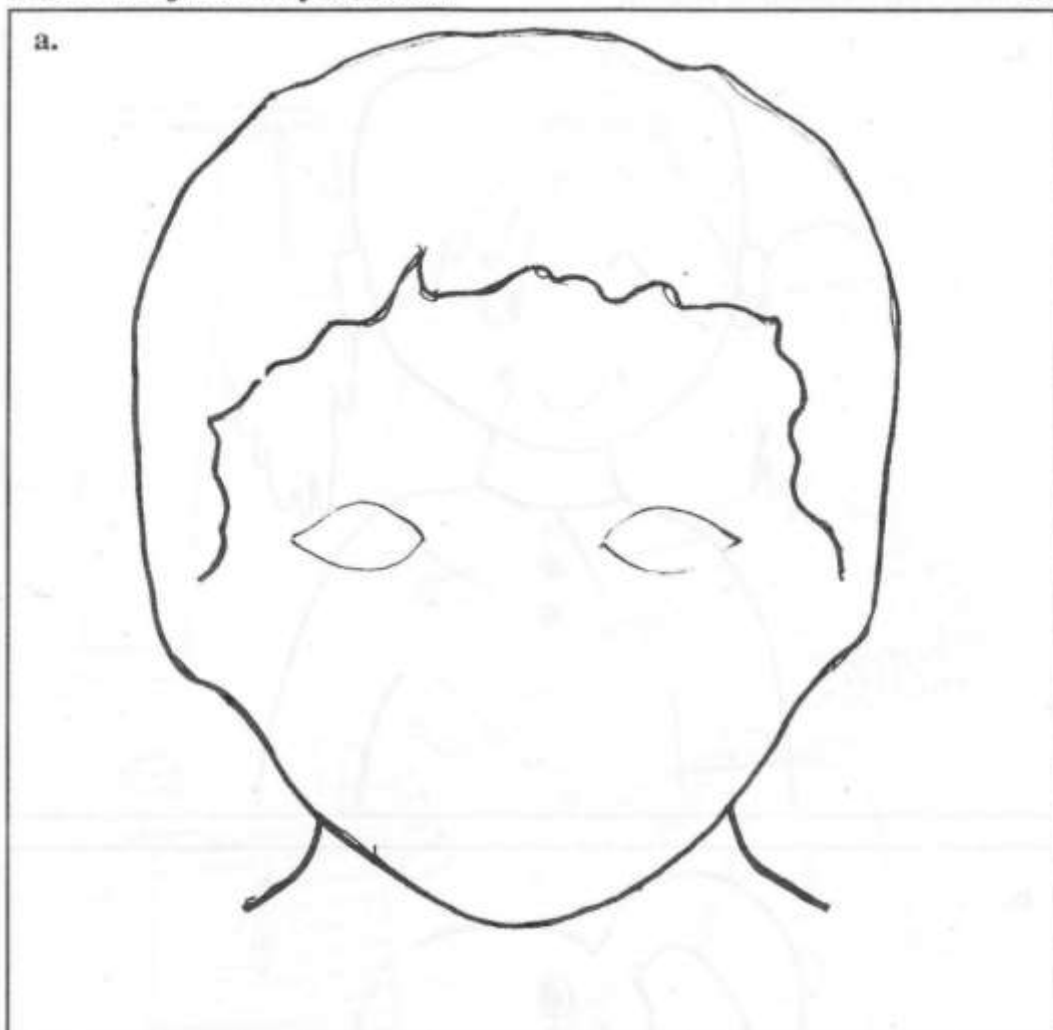

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Pótold a rajzok hiányzó részeit!

13.

2.1.3. Orientációs képesség fejlesztése

Téri és idői tájékozódást fejlesztő feladatlapok

Feladat megnevezése: Orientációt fejlesztő feladatlapok

Ajánlott korosztály: 6-10 éves kor

Fejlesztési terület: figyelem, irányok, koordináció, alakzatok ismerete, kognitív terület

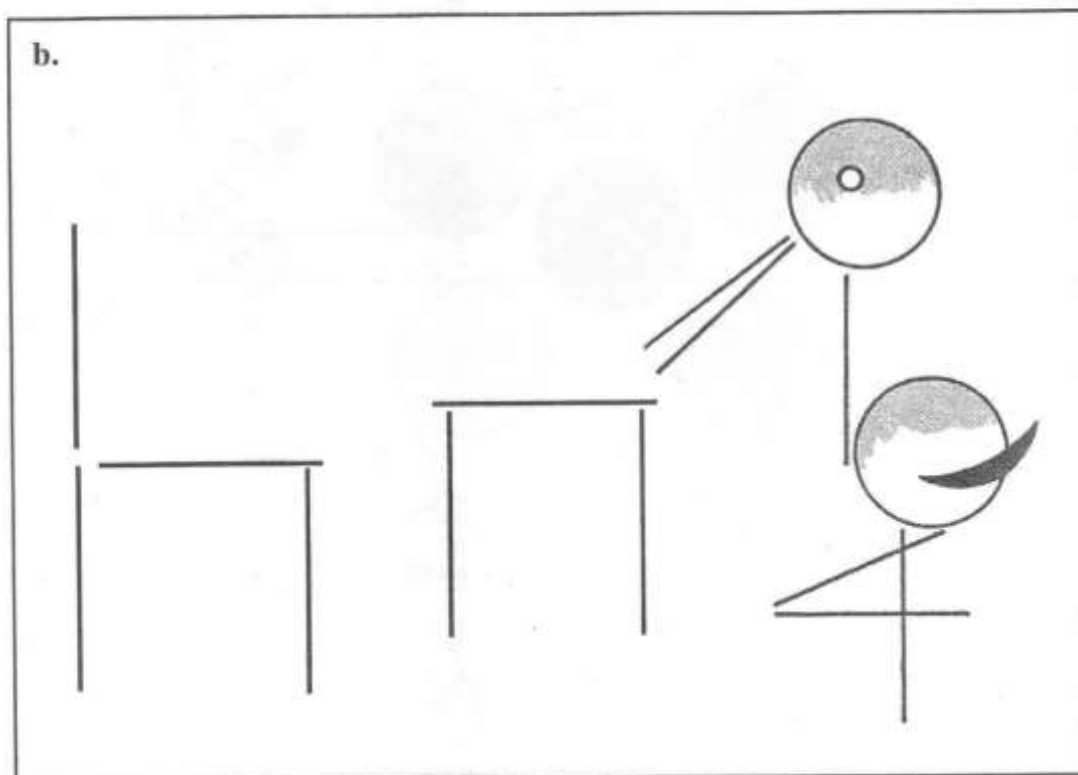
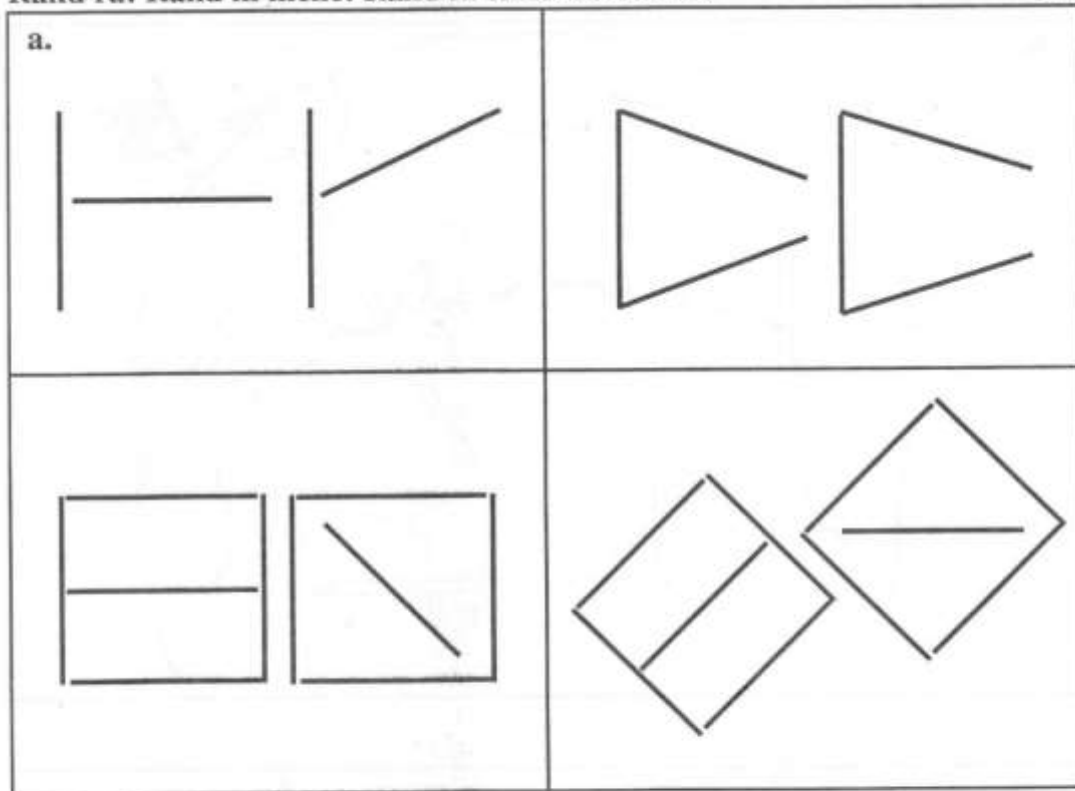
Eszközigény: grafitceruza, színes ceruza, pálcikák, korongok, vonalzó, építőköcek

Időigény: 5-15 perc/feladatlap

Ajánlott munkaforma: egyéni/kiscsoportos

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Rakd rá! Rakd ki mellé! Rakd ki emlékezetből is! 15.

Forrás: Szauner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

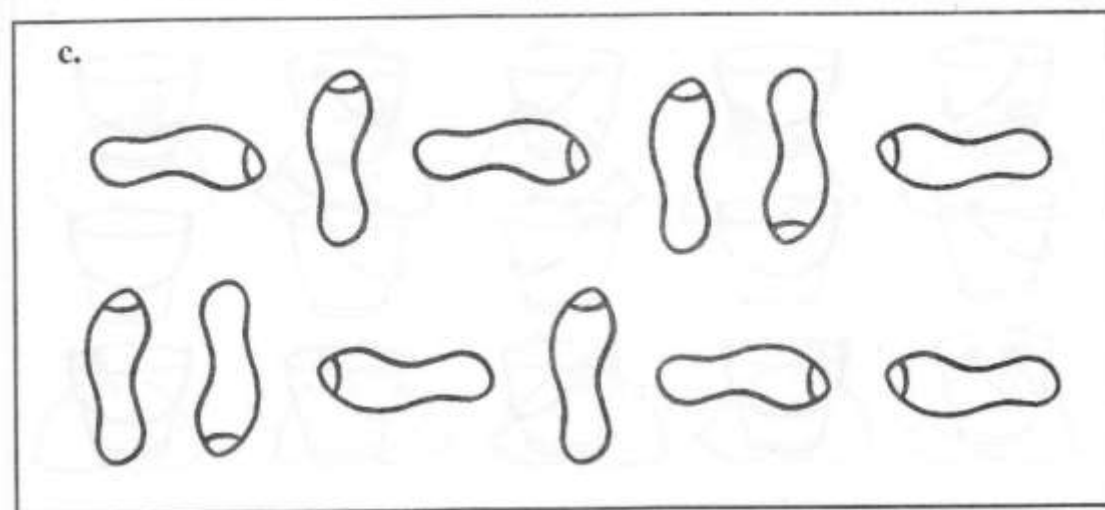
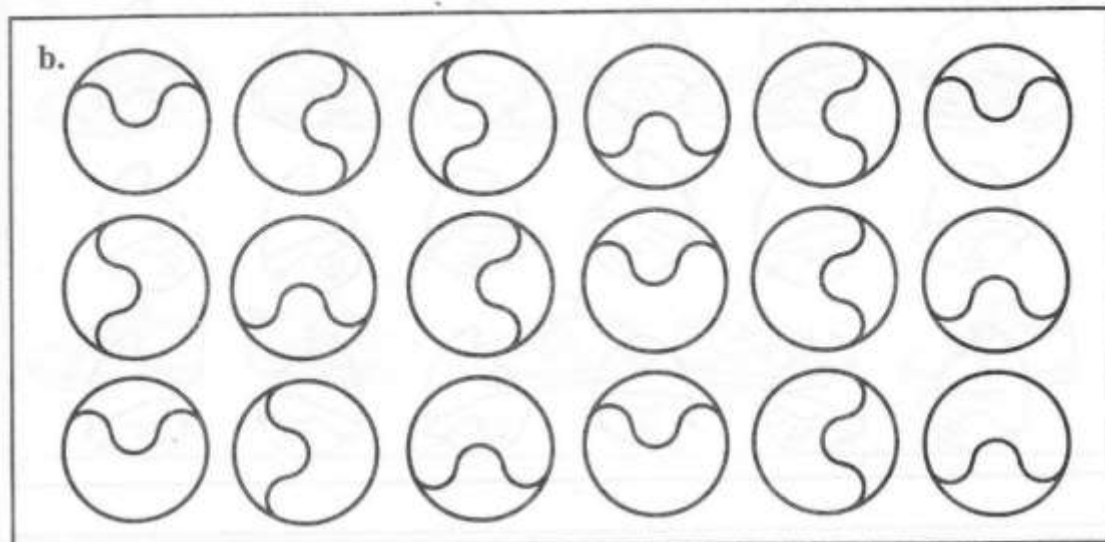
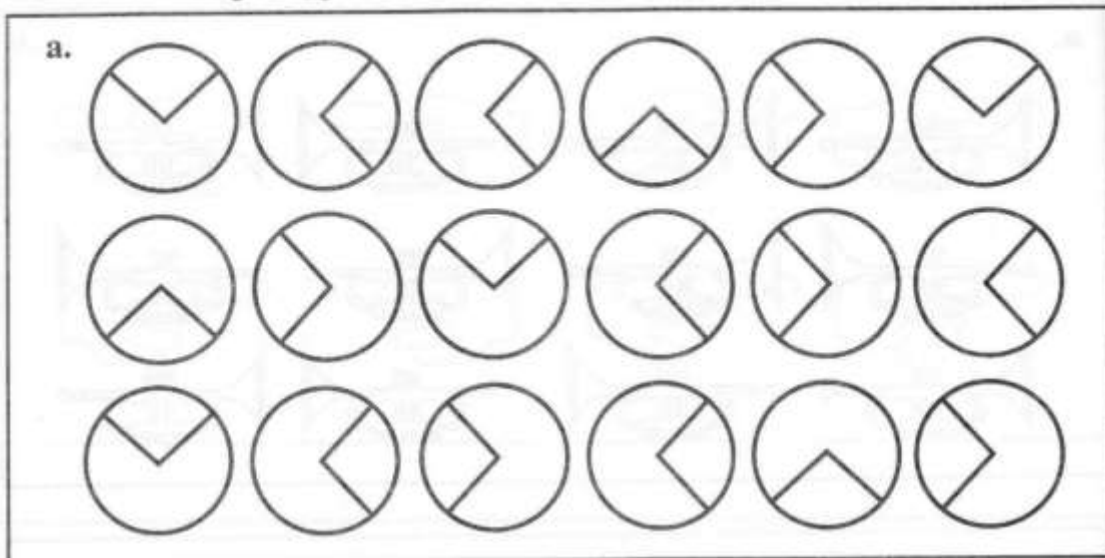
Válassz ki egy képet! Tegyd rá korongot! **17.**
Nevezd meg, mi van tőle: fölfelé, lefelé - jobbra, balra!

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Színezz! Balra piros, jobbra kék, felfelé sárga, lefelé zöld.

29.

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Kösd össze a pontokat az első minta szerint!

38.

a.

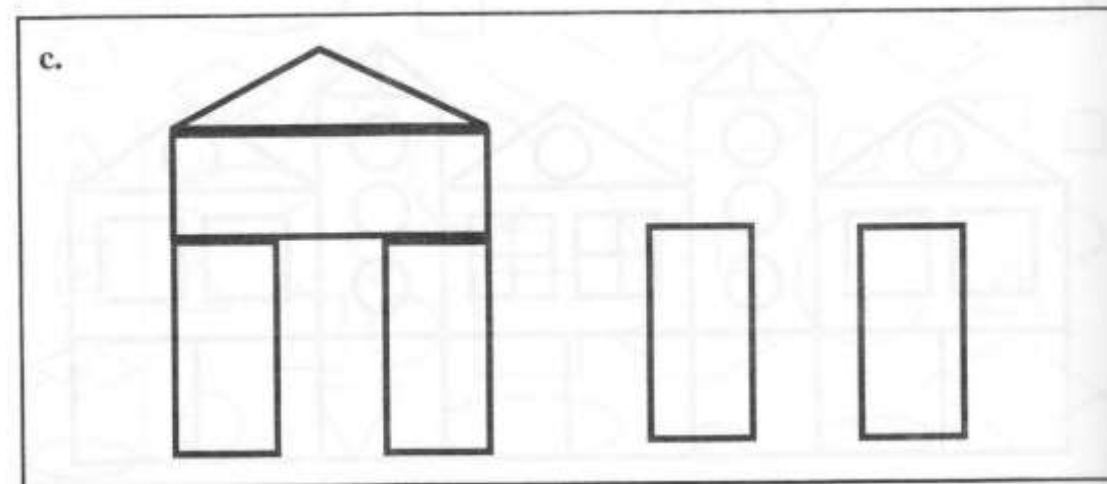
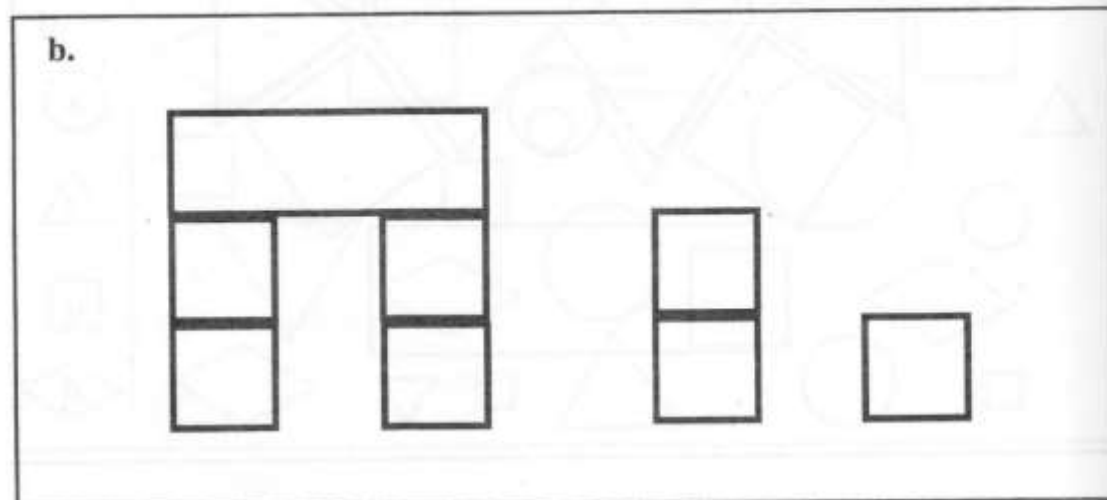
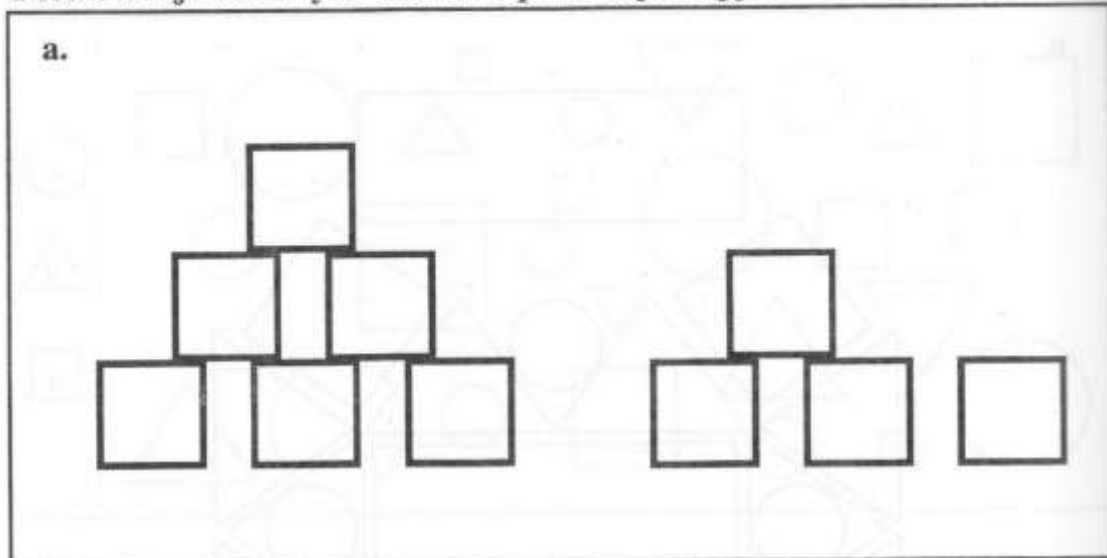
b.

c.

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Pótold a rajzok hiányzó részeit! Építs a rajz alapján!

63.

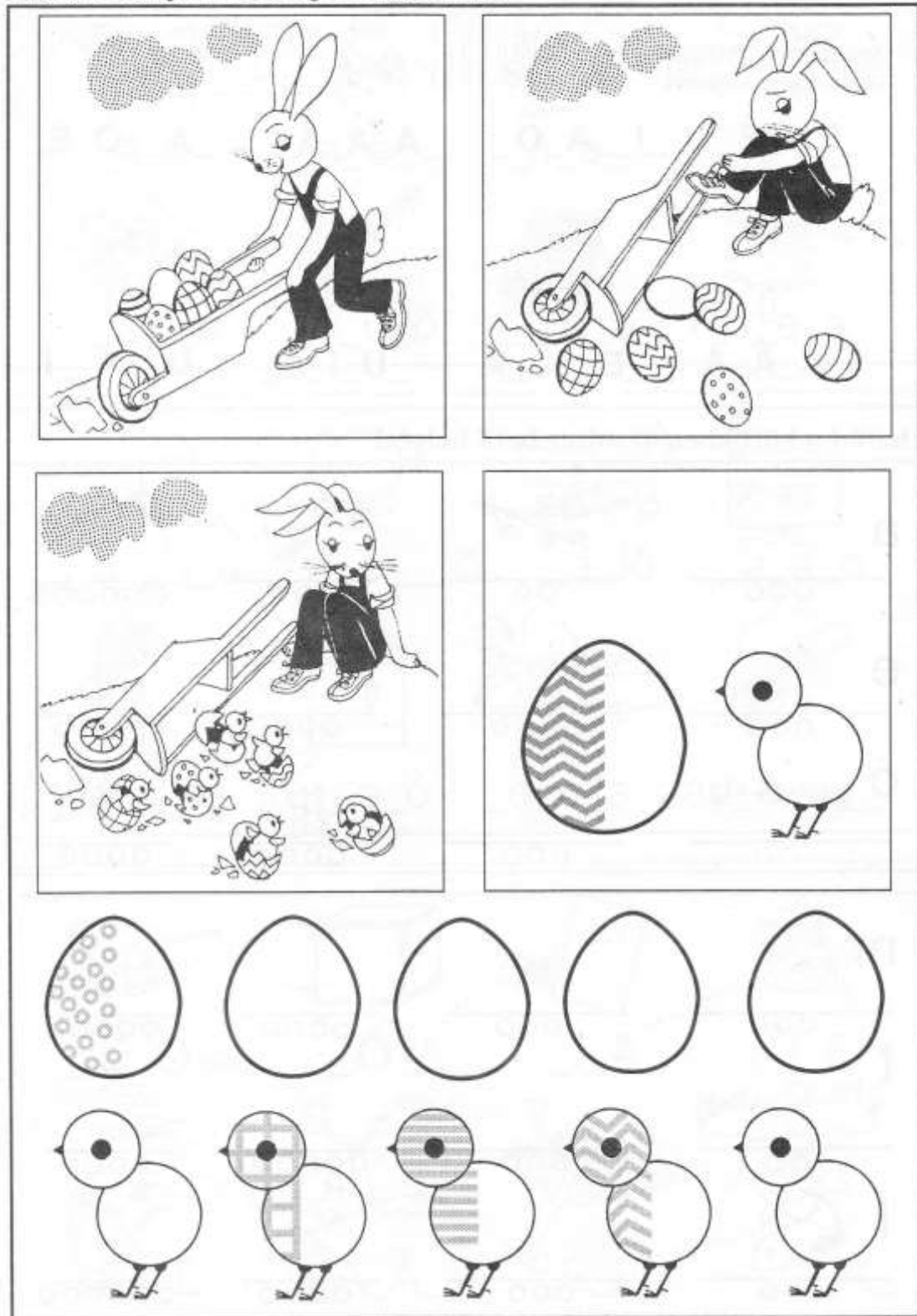

Forrás: Szauner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

"A csodálkozó nyuszi"

87.

Meséld el a nyuszi és a tojások történetét!

2.2. Percepció (vizuális, auditív, taktilis)

2.2.1. Vizuális percepció fejlesztése

Vizuális percepció fejlesztésére példa feladatlap

Feladat megnevezése: Vizuális percepciót fejlesztő feladatlap

Ajánlott korosztály: 6-8 éves kor

Fejlesztési terület: vizuális percepció, figyelem, differenciálás, alakzatok ismerete

Eszközigény: színes ceruzák

Időigény: 5-10 perc/feladatlap

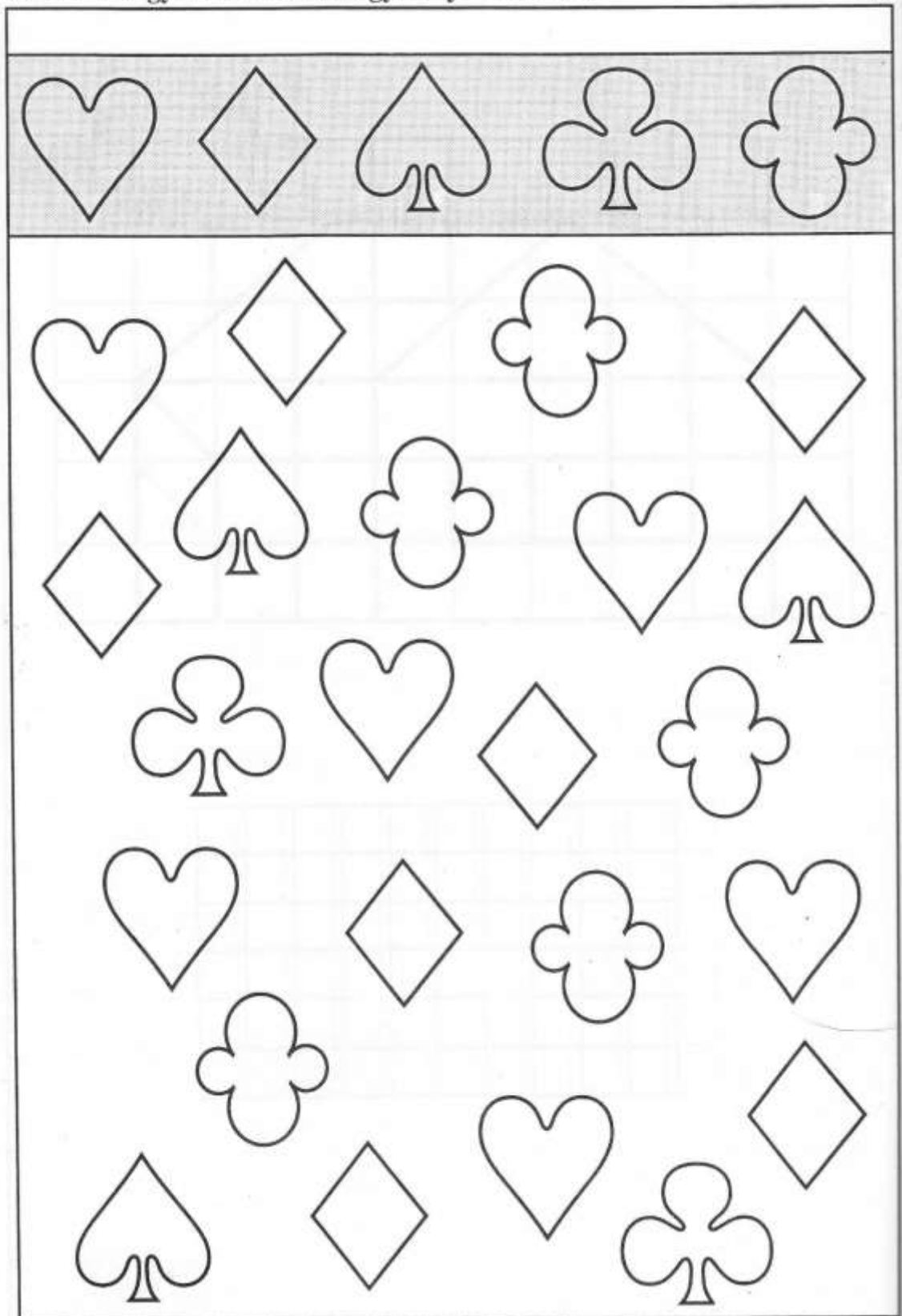
Ajánlott munkaforma: kiscsoportos/csoportos

(Javaslat: interneten sok hasonló jellegű feladatot találunk, amik a tanulókat motiválhatják, ilyen pl. a rejtett tárgyak megkeresése, „detektíves játék”)

Forrás: Szautner Jánosné Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára

Színezd az egyforma ábrákat ugyanolyan színűre!

47.

Mit mivel lehet fejleszteni a témakörön belül:

Forrás: Feladatbank SNI tanulók megsegítéséhez, Gábríelné Zelmen Edit

Alakállandóság: csak a négyzeteket keressük.

Formaalakítás: csoportosítás, párosítás, azonosságok megkeresése.

Rész-egész viszonyok megismertetése: kirakók.

Szemmozgás tudatos kontrollja: mozgó tárgyak szemmel követése.

Vizuális zártság- egész észlelése: Mi hiányzik?

Vizuális ritmus: sorminta folytatása.

Vizuális memória: emlékezetből felsorolni/kirakni a látottakat.

Vizuális időrendiség: mese képeinek sorbarakása.

2.2.2. Auditív percepció fejlesztése

Néhány játékos gyakorlat, amelyekkel a hallási (auditív) észlelést fejleszthetjük

Feladat megnevezése: Auditív észlelést, differenciálást fejlesztő játékok

Ajánlott korosztály: 6-8 éves kor

Fejlesztési terület: auditív percepció, differenciálás, emlékezet

Eszközigény: báb, ritmushangszerek

Időigény: 5-15 perc/játék

Ajánlott munkaforma: csoportos/kiscsoportos

Forrás: Óvónők kincsestára /Módszertani kézikönyv óvodapedagógusoknak/ Nagy Jenőné, Ranschburg Jenő, Szakács Mihályné, Tárnoki Joó Ildikó, Klett Kiadó

1. Hová lett Piroska jókedve?

Piroska (báb) szomorúan érkezik a gyerekekhez. „Segítsünk Piroskának megkeresni a jókedvét!” Hangulatot kifejező hangokat, hangulatszavakat hangoztatunk (például sírás, hajhaj, fújtatás, püffögés, sóhajtozás, jajgatás, hüppögés, csodálkozás, morgás). Ezek után Piroska mindig megkérdezi: „Ez mi volt?” Amikor a gyerekek megnevezik a hangulatot, Piroska megkérdezi: „Ez jó lesz?” Végül örömet jelentő hangokat, hangulatszavakat szólaltatunk meg (nevetgélés, hahotázás, elégedett nyammogás). Amikor Piroska kiválasztja a neki legjobban tetszőt, elköszönnek tőle a gyerekek.

2. Mit visz a kis hajó?

„Megérkezett a kishajó a kikötőbe! Segítsünk berakodni a fedélzetre. Olyan dolgokat szállít a kishajó, amik úgy kezdődnek, mint a maci: „ma...” Fontos, hogy önállóan is hangoztassuk a szótagot. Más-más szótagokkal kezdődő dolgokat rakodjanak a sorban érkező hajókra.

Továbbfejlesztési lehetőségek:

- Miután egy hajóra „berakodtunk”, kérdezzük meg: „Miket szállít ez a hajó?”
- A berakott dolgokat azonos sorrendben sorolják fel.
- Azonos szótaggal kezdődő állatokat szállít a hajó (vagy növényeket, gyümölcsöket, lányokat, fiúkat).
- A szó elején hallható fonémát adjuk meg, és játszunk a játékot a fentiek szerint.

3. Ki a testvére?

Előzmény: az alkalmazott hangszerek ismerete.

A hangszerekből kettőt-kettőt készítünk elő, annyit, ahány gyermek játszik. A gyerekek választanak egy hangszert és körbeülnek. A tanító körbejár a körön kívül, akinek a fejét megérinti, az megszólaltatja a hangszerét. Az a gyermek, akinél ugyanolyan hangszer van, szintén megszólaltatja a nála levőt.

Továbbfejlesztési lehetőségek

- A játék menete ugyanaz, csak a gyerekek a körben kifelé fordulva, egymásnak háttal, csukott szemmel ülnek.

Javaslat: Ugyanezt a területet feladatlapokkal is fejleszthetjük, melyre példát forrásmegjelöléssel együtt a következő oldalon találhatnak.

4. Mit hallasz? - játék

Forrás:

http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/kepesssegfejlesztes_az_also_tagozaton/24_a_figyel_em_fejlesztsvel_kapcsolatos_jtkokfeladatok_gyjemnye.html

Játék menete: Egy tanuló kimegy a teremből, az osztály tagjai kitalálnak egy három szótagból álló szót (méhecske, kalapács, kerékpár stb). Az osztályt három csoportra osztjuk. Az első csoport a szó első szótagját (mé-) mondja, a második csoport a szó második szótagját (hecs), a harmadik csoport a szó harmadik szótagját(ke). Majd bejön a kiküldött tanuló és a három csoport egyszerre mondja hangosan a három szótagú szót, amit háromszor ismételhetnek meg társuknak,, hogy kitalálja.

Nehezíteni lehet a feladatot a szótagok számának növelésével, például négy szótagú szó (súlyemelő, számítógép, íróasztal, stb).

Auditív percepció és differenciálás fejlesztésére pl.:

Feladat megnevezése: Auditív percepció és differenciálást fejlesztő feladatlap

Ajánlott korosztály: 6-8 éves kor

Fejlesztési terület: auditív figyelem, differenciálás, munkamemória, szerialitás

Eszközigény: feladatlap, ceruza, olló

Időigény: 15-20 perc

Ajánlott munkaforma: egyéni

Patak völgyiné - Raskóné: Dyslexia prevenció feladatlapok

Nevezzük meg a képeket!

Figyeld meg, hol ejted az "ó" hangot!

✂ Vágd ki a szavakból az "ó" betűket.

Figyeld meg, honnan vágd ki!

Jelöld a képek alatti négyzetekbe, hol hallod az "ó" hangot, illetve honnan vágd ki az "ó" betűket!

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

hajó	pók	ásó
óra	autó	ól
patkó	fóka	róka

2.2.3. Taktilis észlelés

Feladat megnevezése: Taktilis észlelést, differenciálást fejlesztő játékok

Ajánlott korosztály: 6-7 éves kor

Fejlesztési terület: taktilis percepció, differenciálás, emlékezet

Eszközigény: különböző (játék) tárgyak, anyagok, kifejezetten erre a célra készült játékok

Időigény: 5-10 perc/játék

Ajánlott munkaforma: egyéni/páros

- Hideg-meleg érzékeltetése
- Különféle formák, tárgyak felismerése tapintás alapján
- Mit rajzolok a hátadra, tenyeredbe?
- Recés anyagból kivágott formák felismerése csukott szemmel
- Egymástól eltérő formájú játékok csukott szemmel történő azonosítása.
- Megközelítőleg hasonló formájú tárgyak tapintással történő megkülönböztetése.
- Egymás arcának, kezének megkülönböztetése csukott szemmel
- Érzékelő zacskó/zsák
- Gyurmázás, formák, méretek kialakítása
- Ritmikus sorok vizualitás nélkül

2.3. Nyelv és beszéd (kommunikációs és szociális kompetencia)

Feladat megnevezése: kommunikációt fejlesztő feladatok, dramatizálás

Ajánlott korosztály: 6-10 éves kor

Fejlesztési terület: verbális és non-verbális kommunikáció, szociális kompetencia, érzelmi intelligencia

Eszközigény: bábok, képek, rajzok

Időigény: 5-15 perc

Ajánlott munkaforma: páros/kiscsoportos

1. Hogyan mutatkozunk be?

Minden gyerek választ egy állatbábot. A feladatutasítás az, hogy az állatiskolában ma van az első tanítási nap. Bubó bagoly a tanító, ki hogyan mutatkozik be neki és a többieknek?

Eljátszás után megbeszéljük, hogy mik a bemutatkozás szabályai, és az ő élményeiket is az első napjukról az iskolában.

2. Találkozások

Sétálunk a teremben, és tapsra megállunk. Aki éppen szembejön, annak bemutatkozunk.

Variációk: felnőttel találkozol, gyerekkel találkozol, beceneven mutatkozol be...

3. Ábécé

Ha már ismerjük egymás nevét, álljunk sorba ábécérendben! Változatok: vezetéknev, keresztnév szerint, némán...

4. Elkéstem-játék:

Játsszuk el, hogyan kell belépni a terembe, ha már mindenki bent van. Beszélgetés: kivel történt már ilyen, mit tett...

5. Segítségkérő játék:

Kérdezd meg, mennyi az idő, hol van a posta stb.

6. Amerikából jöttem:

Az ismert módon két tanuló egy szakmát mutogat el. A többiek a kezdőbetűből, a szó utolsó betűjéből és a metakommunikációból találják ki a gondolt szakmát.

7. Smiley-s játék:

Melyik emotikon mit fejez ki? Mire használod? Te is csinálj így az arcoddal! Találjuk ki, melyik smiley-t utánozza!

8. Érzések elmutogatása:

Mérges vagy, álmos, sietsz... a többiek megfigyelik a testtartást, gesztusokat, mimikát, megbeszéljük.

9. Szobor játék

Forrás: <http://www.kepessegfejleszttes.hu/a-gyermek-gondolkodasat-es-beszedet-fejlesztto-jatekok-sok-sok-mozgassal-egybekotve/>

Kiválasztunk két gyermeket. Úgy állítjuk őket, hogy ne lássák egymást! Ezután egyikük „szobrot” alakít. Úgy áll, ahogy szeretne. A másik a gyermekek irányításával megpróbál ugyanolyanná válni. A csoport mondja, hogy mit tegyen. pl. Emeld fel a karod és hajlítsd be!, stb. Ha sikerült és a két szobor ugyanolyanná változott, a szereplők cserélődnek. A gyermekek csak szóval irányítsák társukat!

Beszédkésztség fejlesztésére jó lehet még

- Utánzás: állathangok, beszédhangok.
- Mondókák, énekek, versek tanulása
- Képek megnevezése, értelmezése
- Rokonértelmű szavak gyűjtése
- Események, mese eljátszása
- Szerepcsere
- Meselánc
- Barkohba
- Asszociációs játék: erről jut eszembe
- Szógyűjtés, szókincsbővítés adott témakörökben
- Szó szerkezetek kiegészítése, toldalékok pótlása
- Párbeszédes szituációk
- Szavakból mondatalkotás
- Hibakeresés szóban, mondatban
- Helyzetgyakorlatok, játékok
- Fehér, fekete, igen, nem játék (a letiltott szavakat lehet változtatni)
- Sztori kockák használata

2.4. Figyelem, emlékezet, szerialitás

Feladat megnevezése: figyelmet, emlékezetet és szerialitást fejlesztő játékok

Ajánlott korosztály: 6-10 éves kor

Fejlesztési terület: figyelem, emlékezet, szerialitás

Eszközigény: memóriakártya, feladatlapok, építő játékok, képek, számítógép, betűtábla, hangszerek, játéktárgyak

Időigény: 10-20 perc/játék

Ajánlott munkaforma: egyéni/csoportos

Forrás: a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kőszeg „Hiányzó láncszemek” Az SNI tanulók hatékony, együttműködésen alapuló, tevékenységközpontú fejlesztése - jógyakorlatából átvett gyűjtemény darabja

Vizuális figyelem

- Mi változott? (akár a teremben, társ ruházatán, stb.)
- Keresd a párját! (pl. memóriakártyákkal)
- Kakukktojás játékok
- Melyik nem illik a sorba?
- Keresd az egyformákat!
- Pontok összekötése
- Építs ugyanilyet (pl. pálcikából, kockából stb.)
- Labirintus játék: térben papíron, mágnessel
- Tréfás képek
- Nagy képen kis részlet megtalálása
- Képek átmásolása
- Felvillantott képek, információk megfigyelése (látótér növelése)
- Lényeges információ kiemelése szövegből, képekből
- Figyelemmegosztás fejlesztése több egyidejű információ megadásával
- Betűtáblában megadott betűk, szavak keresés

Auditív figyelem

- Zörejek, hangok, beszéd hallgatása
- Kiemelt inger érzékelése, jelzése: taps, koppantás stb megbeszélte jelre, szóra
- Háttérzaj készítése számítógépen, kazettán pl. (témához illő effektek, zenei aláfestés, ének, beszéd, állathangok, forgalom zaja stb.)
- Érzékelés, észlelés, tájékozódás

Vizuális emlékezet

- Memória játékok
- Mi változott?
- Rontó játék

Auditív emlékezet

- Tárgyak, nevek, sorozatok visszamondása
- Mondókák, énekek
- Szóvonat
- Mondatbővítő játék
- Szókereső

Komplex emlékezet

- Ismert tárgyak, állatképek, fényképek bemutatása után a kapcsolódó hang felismerése
- Asszociációs játék: Erről jut eszembe...

Verbális emlékezet

- Hangok ismétlése növekvő elemszámmal
- Szólánc
- Mondatnyújtás
- Az elhangzott mondat pontos megismétlése
- 10 szó memorizálása után hányra emlékszik?
- Viccek mesélése
- Szólások, közmondások értelmezése
- Összetett szavak memorizálása
- Ellentétes jelentésű szó párok keresése, kitalálása.
- Olvasd el! Meséld el!

Szerialitáshoz feladatlap pl.:

Feladat megnevezése: szerialitást fejlesztő feladatlap

Ajánlott korosztály: 6-10 éves kor

Fejlesztési terület: vizuális figyelem, differenciálás, munkamemória, szerialitás

Eszközigény: feladatlap, színes ceruzák, vonalzó

Időigény: 20-30 perc

Ajánlott munkaforma: egyéni/csoportos

45.

52

Mintha terítőt hímeznel vagy a számítógépen rajzolnál, folytasd a sormintákat! Ügyelj a sorrendre!

Egyszerű feladatok sorrendiségre:

Forrás: Feladatbank SNI tanulók megsegítéséhez, Gábríelné Zelmen Edit

- nevek felsorolása, játék azok sorrendjével
- mozgásminták felsorolása, változtatás után is
- gyöngyfűzés
- tárgyak sorrendjének megjegyzése, letakarás utáni elmondása
- képekből vizuális ritmus kirakása, majd ennek folytatása
- testek/rajzok sorrendjének megjegyzése
- képsorozat összekeverés utáni visszarendezése (időrendben)
- verbálisan kapott cselekvéssor visszamondása majd végrehajtása
- ritmus visszatapsolása, sorozat folytatása
- szőlánc

2.5. Gondolkodás, kognitív terület

Feladat megnevezése: kognitív képességeket fejlesztő játékok

Ajánlott korosztály: 7-10 éves kor

Fejlesztési terület: logikus gondolkodás, analógiás gondolkodás, analitikus-szintetizáló gondolkodás, fogalmi gondolkodás, matematikai gondolkodás

Eszközigény: memóriakártya, feladatlapok, építő játékok, képek, számítógép, betűtábla, játéktárgyak: kirakó, betűkocka, logikai lapok, dobókockák, dominók, mesekönyvek

Időigény: 10-30 perc/játék

Ajánlott munkaforma: egyéni/csoportos

Forrás: a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kőszeg „Hiányzó láncszemek” Az SNI tanulók hatékony, együttműködésen alapuló, tevékenységközpontú fejlesztése - jógyakorlatából átvett gyűjtemény darabja

Analízis, szintézis

- Puzzle játék (kirakó)
- Keresd a kisképet a nagyképen
- Mi hiányzik a képről?
- Melyek az egyformák? (tréfás rajzok, tárgyak)
- Betűhiány szavakban, mondatban
- Betűpótlás: rövid-hosszú, zöngés-zöngétlen, j-ly stb.
- Fölösleges betű keresése szavakban
- Betűtáblában értelmes szavak keresése
- Szóalkotó játék: betűkockával 6-8 betű kiválasztás, értelmes szó alkotása
- Szótagkereső: összekevert szótagokból szókirakás. Nehezítés: fölösleges szótagok.

Csoportosítás, osztályozás, rendszerezés

- Keresd a párját! (összetartozó tárgyak)
- Csoportosítás adott szempontok szerint (szín, forma, méret, azonosság, különbözőség)
- Csoportosítás, halmazalkotás tárgyakkal, színezéssel, főfogalom keresése
- Apró tárgyak válogatása, rendrakás, főfogalom alá sorolás
- Szókapcsolatok gyűjtése

Általánosítás

- Gyűjtőfogalmak szerinti rendezés.
- Gyűjtőfogalomhoz alárendelt fogalom keresése: dobókockára gyűjtőfogalmat jelentő képek ragasztása, gurítás, fogalom keresése.
- Analógiák létrehozása

Összehasonlítás

- Mi a különbség? Mi az egyforma?
- Ellentétpárok
- Szabály felismerési játékok: kakuktktojás, barcohba
- Dominó: kép, szám, betű, kép-szó, római számok, szorzó stb.

Lényegkiemelés

- Rövid mesék, olvasmány, dal tartalma
- Kép, tárgy és tulajdonságok párosítása
- Képsorok mondanivalójának verbális megfogalmazása.

Ok-okozati összefüggés

- Eseménysor összeállítása: képsor, mondatok
- Megkezdett mondat folytatása, befejezése.
- Képhez tartozó igaz állítások megkeresése, gyűjtése, válogatása

Figyelem fejlesztő játékok:

Feladat megnevezése: figyelemfejlesztő feladatok

Ajánlott korosztály: 6-8 éves kor

Fejlesztési terület: figyelem, megfigyelőképesség, szabálykövetés, irányok, szociális kompetencia

Eszközигény: pad, használati tárgyak

Időigény: 5-15 perc

Ajánlott munkaforma: csoportos

1. Tűz, víz, repülő!

A gyerekek szaladgálnak. A pedagógus elkiáltja magát. Ha tűz van, le kell guggolni a tűz mellé melegedni, ha vizet kiált, fel kell mászni valamire, hogy ne legyen vizes a lábunk, a jön a repülő, le kell hasalni, hogy el ne üssön.

2. Zöldség vagy gyümölcs?

Zöldségeket és gyümölcsöket mondunk, ha zöldséget hallanak, a bal kezüket kell felemelniük, ha gyümölcsöt, akkor a jobbát.

3. Mi változott meg a teremben?

Eldugunk, megváltoztatunk valamit a teremben, a gyerek bejön, és elkezd keresni, mi változott meg. Hideg-meleg szavakkal segíthetjük, hogy közeledjen és megtalálja az elrejtett tárgyat.

4. Visszafordított sorok

pl. rövid szavak elmondása visszafelé, saját név visszafelé elmondása emlékezetből, visszafelé kell számlálni, nehezítve, mondjuk párosával stb., vagy minden második számnál tapsolunk, minden hárommal oszthatónál dobbantunk...

5. „Mondd el, mi a szabálya!”

Forrás: <http://www.kepessegfejleszt.es.hu/a-gyermek-gondolkodasat-es-beszedet-fejleszt-jatekok-sok-sok-mozgassal-egybekotve/>

A gyermekek körben állnak, ülnek, a felnőtt középen egy labdával. „Jól figyeljétek meg, hogy hogyan adom tovább a labdát.” Aki rájön a szabályra, elmondja azt, utána ő állhat be a körbe, találhat ki új szabályt. Szabályok lehetnek: pl. minden második gyermeknek dobja a labdát, csak a lányoknak gurítja, stb.

6. A mozgást ne utánozd! – játék

Forrás: <http://www.kepessegfejleszt.es.hu/a-gyermek-gondolkodasat-es-beszedet-fejleszt-jatekok-sok-sok-mozgassal-egybekotve/>

Gyermekek a felnőttel szemben helyezkednek el. A felnőtt szóbeli instrukciót ad, de ezzel ellentétes mozgást végez. Csak a szóbeli instrukció alapján szabad a gyermekeknek cselekedniük, mozogniuk. A felnőtt mozgását nem szabad utánozni. pl. azt mondja ugrás és leül. Gyermekek is lehet a játékvezető.

(Az előző játék ellentéte, amikor csak a mozgást kell utánozni.)

Szövegértés, lényegkiemelés gyakorlása

Feladat megnevezése: kognitív és kommunikációs képességeket fejlesztő feladatlap

Ajánlott korosztály: 8-10 éves kor

Fejlesztési terület: szókinccs, vizuális differenciálás, beszédmozgások, olvasás, szövegértés, lényegkiemelés, összefoglalás, számlálás, számadat megtalálása, fogalmi gondolkodás, igaz-hamis állítás, rész-egész viszony, tulajdonságok, saját érzés kifejezése

Eszközigény: feladatlap, ceruza

Időigény: 20-30 perc

Ajánlott munkaforma: egyéni/páros

Forrás: Dr. Tóth Lászlóné Olvasás és szövegértés 1. Pedellus kiadó Alapozó és fejlesztő feladatok

Százszorszép

- **Olvasd el nagy ajakmozgással és közepes hangerővel a következő szavakat! Jelöld csillaggal, amelyik nem illik a sorba!**

gyökér   növény   tövén   bölény   sövény

- **Keresd meg a hibásan írt szavakat! Színezd be az előttük álló karikát!**

☐ pázsit	☐ növény
☐ pizsit	☐ növény
☐ pázsit	☐ növény
☐ pásit	☐ sövény

- **Olvasd el nagy ajakmozgással az alábbi szópárokat!**

e – e	e – e – e	e – é	é – e
szeme	– kertekben	fehér	– fészek
neve	– kedveske	levél	– német
este	– leveles	mellék	– réten

- **Húzd alá a kiemelt szóhoz hasonló jelentésű szavakat, majd olvasd fel közepes hangerővel!**

virágzik	nyílik	hajlik	szakít	szirmot bont	becsukódik
	virít	hervad	rikít	virágba borul	előbújik

- **Olvasd el a következő szöveget!**

Százszorszép

5–15 cm magasra növő évelő növény. Gyökérzete főgyökérből és mellégyökerekből áll. A szára csak a tövénél leveles. A levelek zöldek, hosszúkasak, tojásdad alakúak és szőrösek. A hosszú, levéltelen szárok végén ülnek a fészekszerű virágok. A virágok közepe sárga, sok apró szirmuk fehér, gyakran rózsaszín árnyalatú. Kora tavasztól késő őszig virágzik.

Kertekben, parkok pázsitján, réteken, legelőkön egyaránt megtalálható.

A franciák húsvétkának, a németek mezei kedveskének vagy libavirágnak hívják. Angol neve: a nappal szeme. Ez arra utal, hogy a szirmai este becsukódnak.

Számfogalom erősítése

Feladat megnevezése: első osztályos matematika feladatlap

Ajánlott korosztály: 7-8 éves kor

Fejlesztési terület: logikus gondolkodás, matematikai gondolkodás, számfogalom, alpműveletek, szerialitás, bontás, összehasonlítás, matematikai nyelv értése

Eszközigény: feladatlap

Időigény: 20-40 perc

Ajánlott munkaforma: egyéni

1. SZÁMOLJ! 1. osztály

$3 + 2 = \underline{\quad}$ $4 + 3 = \underline{\quad}$ $12 + 4 = \underline{\quad}$
 $5 - 2 = \underline{\quad}$ $9 - 5 = \underline{\quad}$ $17 - 5 = \underline{\quad}$
 $2 + \square = 5$ $5 + \square = 8$ $10 + \square = 14$
 $4 - \square = 1$ $8 - \square = 3$ $20 - \square = 16$
 $8 + 7 = \underline{\quad}$
 $15 - 6 = \underline{\quad}$

2. ÍRD BE A HIÁNYZÓ SZÁMOKAT!

		5						20
1								
0		9				14		

3. 10 LEGYEN!

10	2	1		8	4	7	9	
		3	5		6		10	

4. ÍRD BE A SZÁMOK SZOMSZÉDAIT!

7   11   5   20   32

5. TEDD KI A JELEKET! (>, <, =)

$2 + 2 \square 1 + 4$ $5 + 5 \square 6 + 3$
 $29 \square 31$ $41 \square 71$ $16 \square 19$

6. RENDEZD A SZÁMOKAT NÖVEKVŐ SORRENDRE!

10, 6, 8, 3, 0, 2, 4, 1

7. RENDEZD A SZÁMOKAT CSÖKKENŐ SORRENDRE!

7, 9, 2, 0, 1, 6, 5, 4, 3

8. Három madár ül a fán. Most odaszáll még kettő.

Hány madár van összesen a fán?

3. Szakirodalom- és forrásjegyzék

Az egyéni differenciálást/fejlesztést segítő kiadványok:

1. Csabay Katalin: Lexi (Készségfejlesztő feladatok a diszlexia megelőzésére)
2. Csabay Katalin: Lexi iskolás lesz (Nemzeti Tankönyvkiadó)
3. Tudorka 1-2. (Képességfejlesztő munkafüzet óvodásoknak)
4. Színezd ki... és rajzolj te is (Íráskészséget fejlesztő feladatlap gyűjtemény 4-7 éves gyerekeknek)
5. Kocsis Lászlóné-Rosta Katalin: Ez volnék én? (testséma fejlesztő feladatlap-gyűjtemény)
6. Marosits Istvánné: Tudod-e? (Készségfejlesztő feladatlapok az olvasás előkészítésére)
7. Marosits Istvánné: Betűző (Betűtanuló-lapok olvasni tanuló gyermekek számára)
8. Szebényiné Nagy Éva: Böngésző (Munkatankönyv olvasni-írni tanuló kisiskolásoknak)
9. R. Kárándi Rita: Varázsceruza 3. (Írás előkészítő mf. 5-6 éves gyerekeknek)
10. Meixner Ildikó: Játékház Képes olvasókönyv 1.o. (+ Munkafüzet, Betűtanítás írásfüzet I-II.)
11. Hargitai Katalin: Játékvár Képes olvasókönyv 2.o. (+Munkatankönyv)
12. Hargitai Katalin: Játékváros Képes olvasókönyv 3.o. (+Munkatankönyv)
13. Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni (olvasókönyv és munkafüzet)
14. Bittera Tiborné-Dr. Juhász Ágnes: Én is tudok beszélni 1.
15. Vinczéné Bíró Etelka: Én is tudok beszélni 2.
16. Gereben Ferencné-Laczik Imréné-Vinczéné Bíró Etelka: Én is tudok beszélni 3.
17. Takács Jánosné: Jól hallom, jól mondom 1-7. (Munkafüzet)
18. Kárpáti Tamásné-Tasnády Pap Zsuzsanna-Vajda Sándorné: Betűről betűre 1-6. (Olvasásfejlesztő füzetek)
19. Szauner Jánosné: „Nebuló” 1.-4.o.(Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolások számára)
20. Kovács Györgyné-Bozsik Rozália: Ábécés színező első osztályosoknak
21. Schwalmné Navratil Katalin: Szóbarát (Beszéd, olvasás, írás gyakorlókönyv 7-12 éveseknek)
22. Adorján Katalin: Gyakorlóanyag dyslexiás gyermekek részére I-III.
23. Vannay Aladárné: Olvasójáték (4.-5- osztályos dyslexiás gyerekeknek, oktatási segédeszköz)
24. Baloghné hegedűs Magdolna-Béres Valéria: Helyesírás Varázsmánóval 1. (Nyelvtani feladatok, tollbamondások gyűjteménye)
25. Ivánné Sélley Erzsébet: Helyesírási gyakorló 3.-4- osztályosoknak

26. Ványi Ágnes-Schwalmné Navratil Katalin: Írd füllel! (Beszédhanghallás-fejlesztésen alapuló helyesírási gyakorló anyag 3-8- osztályos gyermekek számára)
27. Ványi Ágnes: Fülhegyező (Helyesírást javító útinapló)
28. Székely Balázné: (R)észkeépességek (Gyakorlófeladatok 8 éves kortól)
29. Kovács Györgyné-Szebényiné Nagy Éva-Torda Ágnes: Mondd ki, írd le, törd a fejed!
30. Kovács Györgyné-Torda Ágnes: Folytassuk! Mondd ki, írd le, törd a fejed!
31. Kovács Györgyné: Folytassuk tovább! Mondd ki, írd le, törd a fejed!
32. Földvári Erika-Lassúné Ruskó Renáta: Szövegértés munkafüzet (3.-4. osztályosoknak)
33. Színezd ki... és számolj te is (Számoláskészséget fejlesztő feladatlap gyűjtemény 4-7 éves gyerekeknek)
34. Pontról pontra, Számolás 10-ig, 20-ig, 50-ig, 100-ig. (Készségfejlesztő munkafüzet)
35. Fejér Zsolt: Csoszogó (Képességfejlesztő munkafüzet)
36. Kurucz Istvánné-Varga Livia: Okos(k)odó (Matematikai képességfejlesztő munkafüzet első osztályosoknak)
37. Lázár Kálmánné: Kisokos 1-2. (Matematikai képességfejlesztő munkafüzet)
38. A számok világa (Munkafüzet gyakorlásra, egyéni képességfejlesztésre)
39. A számok világa (Színes, játékos matematika általános iskola 2. osztály)
40. Ar dai Éva: Számolós színező (tízes számkör)
41. Ar dai Éva-Tényi Katalin: Számolós színező (Osztás)
42. Ar dai Éva-Tényi Katalin: Számolós színező (Szorzás)
43. Árvainé Libor Ildikó-lángné Juhász Szilvia-Szabados Anikó: Sokszínű matematika (Számolófüzet 1-4. osztály)
44. Ligetfalvi Mihályné: Ki(s)számoló (Feladatok 1. osztályosoknak)
45. Ligetfalvi Mihályné: Ki(s)számoló (Feladatok 2. osztályosoknak)
46. Gránitzné Ribarits Valéria-Ligetfalvi Mihályné: Ki(s)számoló (Feladatok 3. osztályosoknak)
47. Gránitzné Ribarits Valéria-Ligetfalvi Mihályné: Ki(s)számoló (Feladatok 4. osztályosoknak)
48. Berkes Klára: Ki(s)számoló nagyoknak (5. osztály)
49. Dr. Tóth Lászlóné Olvasás és szöveg megértés 1. Pedellus kiadó (Alapozó és fejlesztő feladatok)

4. Eszköz- és játékjegyzék

Játékok és eszközök alsós gyerekek fejlesztéséhez

1. 12 db-os fa mesekocka
2. 50 db kicsi gumilabda
3. Állatok világa
4. Ayres-tölcser
5. Babino LÜK füzet
6. Baby memory
7. Bébi LÜK tábla
8. Betűtorony
9. Creative color cubes (fakockák)
10. Csupa csupasz (memória játék)
11. Dominó - járműves fajték
12. Donald puzzle
13. Egyensúlyfejlesztő eszköz
14. Első olvasójátékom
15. Emberek világa
16. Építődoboz
17. Érzékelőjáték
18. Fa betűkészlet
19. Fa fűzőcske gyümölcs elemekkel
20. Fogantyús lapöltöztető (lány)
21. Gyermeknyomda (háziállatok)
22. Gyümölcsjáték
23. Hangszerek hangjai
24. Íráselőkészítő kicsi fa tábla
25. Íráselőkészítő nagy fa tábla
26. Játszva megismerjük a foglalkozásokat
27. Játszva megismerjük a háziállatokat
28. Játszva megismerjük a számokat
29. Játszva megismerjük a színeket
30. Játszva megismerjük a vadon élő állatokat
31. Jenga
32. Kártyák
33. Katicás zenedoboz
34. Képes beszédlottó
35. Képes lottó (környezetismeret)
36. Kesztyűbáb
37. Kígyófolyosó
38. Közlekedés világa
39. Mágneses betűkészlet
40. Marokkó
41. Melléknevek és helyzetek dobozos fejlesztő
42. Memo-Cause hallásfejlesztő
43. Memo-játék
44. Memory play párosító
45. Mi a különbség?
46. Micimackó memory
47. Mini LÜK tábla
48. Mit esznek az állatok?
49. Mozgáskotta
50. Narancssárga kislabda
51. Négy az egyben puzzle
52. Növények világa
53. Óriás lépőkő
54. Őzikés puzzle
55. PCS20 fa kirakó
56. Pötyi tábla + színes gombok
57. Rácsos fahíd
58. Rugós deszka
59. Story 4 puzzles
60. Sztori kockák
61. Színes rudak
62. Szivárványkígyó

63. Tapintó memória

64. Team Walker

65. Tik-tak bumm!

66. Trambulin

67. Ujjbábok

68. Xilofon

69. Zenetáska